

Onderwerp Actieplan Toegankelijke Stad

Steller L.E.M. van Nes

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 06 Bijlage(n) 4

Ons kenmerk 6665593

Datum 22-11-2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Vanuit het belang van een toegankelijke en inclusieve stad, vormt Toegankelijkheid een belangrijk aandachtspunt bij de inrichting en gebruik van onze stad. Immers, niet alleen de inrichting, maar vooral ook ons bewustzijn en gedrag kan het verschil maken. Met het *initiatiefvoorstel Toegankelijkheid under construction* d.d. 8 november 2016 en de motie *Handen en Voeten aan VN-verdrag* d.d. 28 juni jl. heeft u het belang van een brede benadering onderstreept en ons gevraagd om voor 1 januari 2018 met een brede aanpak te komen. Beide brondocumenten treft u in de bijlage aan.

Met deze brief informeren we u hoe we vanuit de gemeente, samen met belangenorganisaties van mensen met een handicap, met partners en met Stadadviseert aan een toegankelijke stad werken. Niet alleen omdat we graag zien dat iedereen mee kan doen, maar ook omdat we vinden dat iedereen erbij hoort. Onderdeel van deze aanpak vormt een actieplan Toegankelijke Stad. We zullen in dit actieplan ingaan op concrete maatregelen, gekoppeld aan uw initiatiefvoorstel 'Toegankelijkheid under construction'

In het actieplan gaan we ook in op de motie laaggeletterdheid van 8 november jl. waarin uw raad ons vraagt om te onderzoeken of de communicatie van de Wij teams verbeterd kan worden op het gebied van laaggeletterdheid om hiermee de toegankelijkheid tot de Wijteams te vergroten en hierin ook de samenwerking te zoeken met zorgaanbieders in de gemeente om de (zorg) keten in het geheel begrijpelijk en toegankelijk te maken voor laaggeletterden. Onder de voorziening stichting WIJ Groningen geven we aan hoe we hier invulling aan geven. Voorjaar 2018 komen we hierop terug.

Tot slot informeren we u over het vervolgproces en gaan we in op de variant Stadsargonoom en koplopergemeente.

Actieplan Toegankelijke stad

We hebben op verschillende fronten een inventarisatie gedaan van hoe we bezig zijn en waar nog kansen liggen. Uw suggesties hebben we hier grotendeels in meegenomen. We hebben bij deze inventarisatie ook een aantal quick wins opgepakt.

Om u alvast een beeld te geven van de acties die in dit plan terugkomen, lichten we in deze brief een aantal voorbeelden eruit binnen de thema's:

- Met en voor mensen met een beperking
- Bewustwording
- Voorzieningen
- Inrichting van de stad

Met en voor mensen met een beperking

De plek waar je zit, bepaalt je blik. Wanneer je niet anders mobiel bent en/of een visuele en/of auditieve beperking hebt, kijk je heel anders naar de Toegankelijkheid van je stad. Daarom is ons vertrekpunt dat we de doelgroep betrekken in alles wat een stad toegankelijker kan maken. Dit doen we in afzonderlijke projecten, zoals bij de herinrichting van de binnenstad, maar ook bij aanpassingen van voorzieningen of vergunningenbeleid. In de breedte is de werkgroep Toegankelijkheid, een belangenvereniging voor mensen met een fysieke beperking en een aantal afzonderlijke bewoners geconsulteerd over dit actieplan Toegankelijke Stad. De werkgroep 'Anders Mobielen', die ook leden omvat van de werkgroep Toegankelijkheid, is vooraf en tijdens de herinrichting van de binnenstad betrokken. Verder hebben we contact met de belangenvereniging voor Licht Verstandelijk Gehandicapten en de Oogvereniging Groningen.

Tijdens de Open Raad op 4 november 2017 hebben drie bewoners voorstellen ingediend waarbij ze aandacht vragen voor Toegankelijkheid. Het gaat om het verbeteren van de openbare toiletvoorzieningen voor Minder-Validen, het verbeteren van de zichtbaarheid van de blindegeleidestrook op de kop van de Vismarkt en het streven om de meest Doof vriendelijke stad van Nederland te worden. De raad heeft deze voorstellen geadopteerd. Dat wil zeggen dat de inbrengers de trekkers blijven, maar dat de raad helpt deze voorstellen te realiseren. De voorstellen maken dan ook onderdeel uit van dit actieplan. Ook binnen de gemeente zullen we onze inzichten en kennis over Toegankelijkheid vergroten.

Bewustwording

Iedereen wil graag een toegankelijke stad, maar niet iedereen is zich bewust van de obstakels en barrières die, onbedoeld en onbewust, worden opgeworpen. Daarom is het van belang om de bewustwording onder de bewoners maar ook onder collega's bij de gemeente intern te vergroten. Omdat we een breed publiek willen bereiken, hebben we geprobeerd om zoveel mogelijk mee te liften op bestaande bijeenkomsten en campagnes en gekeken hoe we vandaaruit Toegankelijkheid extra kunnen belichten. Het thema Toegankelijkheid is reeds een onderdeel van de campagne 'Binnenstad 050 – Ruimte voor jou'.

Tijdens de kwartaalbijeenkomst *Stad Adviseert* hebben we met een Tafel Toegankelijkheid input opgehaald. Daarnaast was Toegankelijkheid een thema op *Let's Gro*. Zowel in de organisatie als binnen het inhoudelijk programma. Tijdens *Let's Move*, is het als integraal thema belicht bij fietsparkeren en new mobility.

Let's Gro was ook het startmoment voor de *campagne fietsparkeren*. Met de slogan *Wees sociaal, parkeer normaal*, vragen we aandacht voor waar je je fiets parkeert. Verder hebben we in het Dovenclubhuis een gesprek met de stad georganiseerd over hoe we met elkaar Groningen nog toegankelijker kunnen maken. Hierbij ging het vooral over bewustwording en de vraag hoe we deze kunnen vergroten. Als voorbereiding op deze bijeenkomst zijn we met anders mobielen de stad in gegaan om te kijken waar obstakels zijn en waar we het al goed doen. Deze ervaringen zijn meegenomen in de presentatie tijdens Let's Gro.

Verder zijn we in gesprek met een aantal partners in de stad. Toegankelijkheid is bijvoorbeeld al een thema bij de Groninger City Club (GCC). Zo biedt het GCC drempelhulp aan voor de eerste 100 bedrijven. We zijn met GCC in gesprek om knelpunten m.b.t. terrassen en reclameborden te adresseren en aan te pakken en meer mogelijkheden te verkennen om Toegankelijkheid nog meer onder de aandacht te brengen. Waar de doorgang duidelijk belemmerd wordt, handhaven we. De woningcorporaties die actief zijn in de gemeente Groningen hebben hun kantoren die openstaan voor publiek toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking. Het woningbezit is en wordt in relatie met de WMO incidenteel aangepast. Daarnaast is bij nieuwbouw Toegankelijkheid een belangrijk aandachtspunt. Met onze kennisinstellingen en grote werkgevers wisselen we kennis en ervaring uit.

Voorzieningen

Ook bij onze voorzieningen houden we zoveel mogelijk rekening met bewoners die anders mobiel zijn en/of een auditieve en/of visuele beperking hebben. Bij de entrees van onze WIJ locaties wordt rekening gehouden met rolstoelen. Daarnaast wordt je bij een WIJ-team te allen tijde ontvangen door vrijwilligers of medewerkers die in de entree aan het werk zijn. Hoewel WIJ in bestaande locaties is ingetrokken, is er op alle locaties een gehandicapentoilet. Verder kunnen doventolken worden ingezet.

De Oosterpoort en de Stadsschouwburg zijn voorzien van een ringleiding voor slechthorenden. Verder zijn ze ingericht voor Anders Mobielen. Ook het Groninger Forum in ontwikkeling, heeft een bluetooth voorziening voor mensen met een auditieve en visuele beperking en is ingericht voor Anders Mobielen.

Verder hebben we maatregelen genomen bij onze sportvoorzieningen. We hebben nu geregeld dat begeleiders geen entree hoeven te betalen bij Sport050. Sportpark de Kring is van de zomer nog aangepast om het voor valide en invalide gebruikers toegankelijker te maken: Parkeerplaatsen aan de achterzijde van het sportpark kon je bereiken d.m.v. een steile trap en er zat 1 meter hoogteverschil in de trap. Dat is volgens de invalide wetgeving aangepast door de trap weg te halen, een op/afrit aan te leggen en de ingang te verbreden.

Belangrijke voorzieningen zijn ook onze openbare toiletten. We hebben verbetervoorstellen gekregen die we gaan onderzoeken. Zo willen we de verblijfstijd van de openbare toiletten op de Grote Markt en achter de A-kerk verlengen. Daar zit een maximum op om te voorkomen dat het toilet voor verkeerde doeleinden wordt gebruikt. Daarnaast gaan we de informatievoorziening over welke toiletten goed toegankelijk zijn verbeteren.

Inrichting van de stad

Onder andere in de collegebrief met kenmerk 6356131 en bij de inrichtingsvoorstellen voor de Astraat, Brugstraat en Munnekeholm hebben we u geïnformeerd hoe we rekening houden met Toegankelijkheid bij de herinrichting van de binnenstad. In de basis wordt uitgegaan van de richtlijn Toegankelijke Openbare Ruimte voor Iedereen (TORI). Dit uitgangspunt en het ontwerpproces bij herinrichtingen in de binnenstad is uitgewerkt in de inrichtingsleidraad 'Nieuwe Stadsruimtes', dat door uw raad is vastgesteld op 27 september jl. Ontwerpen komen tot stand in overleg met verschillende belanghebbenden, waaronder de doelgroep Anders Mobielen.

Naast de inrichting, bepaalt het gebruik van de stad in hoeverre de stad toegankelijk is. In ons actieplan leest u welke maatregelen we treffen om de belangrijkste knelpunten met betrekking tot fietsparkeren tegen te gaan. Naast de genoemde bewustwordingsacties, werken we aan uitbreiding van stallingsmogelijkheden.

Acties initiatiefvoorstel

In uw initiatiefvoorstel 'Toegankelijke Stad Under Construction' noemt u een aantal acties. Deze komen grotendeels terug in het actieplan. Voor uw comfort hebben we een overzicht gemaakt hoe u deze kunt terugvinden. U treft deze in de bijlage aan. In uw voorstel vraagt u naar de kosten van maatregelen. Ons uitgangspunt is dat toegankelijkheid zoveel mogelijk onderdeel is van het reguliere proces. Dit betekent dat kosten van maatregelen die in dit actieplan voorkomen veelal integraal onderdeel zijn van de plankosten en we deze niet expliciet belichten. Bovendien is het zo dat veel maatregelen die ten goede komen aan mensen met een fysieke beperking ook ten goede komen aan alle andere bewoners en gebruikers van de stad. Denk aan de rode lopers en de acties m.b.t. fietsparkeren. Ook de maatregelen die we nemen bij bijvoorbeeld het Groninger Forum maken integraal onderdeel uit van de planvorming. U heeft verder vragen gesteld die betrekking hebben op de borging van Toegankelijkheid. Daar gaan we hieronder op in.

Vervolgproces

Stadsorganoom

Er zijn verschillende manieren om te borgen dat Groningen steeds toegankelijker wordt. We hebben gekeken naar Zwolle waar sinds een jaar een stadsorganoom aangesteld. De rol van de stadsorganoom is een interne ambassadeursrol, om bewustwording rondom Toegankelijkheid te creëren en vergroten. Daarnaast agendeert de stadsorganoom (knel)punten en probeert verbindingen te leggen tussen projecten in het fysieke en het sociale domein. Het is geen aparte functie, maar wordt gecombineerd met de functie van verkeersontwerper. We zien hierin de valkuil dat Toegankelijkheid vooral van die persoon wordt en niet van de organisatie.

Integraal in de opgaven beleggen.

Onze aanpak is erop gericht om binnen de organisatie breed, of het nu om het verlenen van vergunningen gaat van evenementen of bouwprojecten of om het parkeerbeleid of om het leesbaar maken van documenten, het intern bewustzijn en kennis te vergroten, zodat toegankelijkheid niet een aparte opgave is, maar onderdeel van. We kiezen er daarom op voorhand voor om dit integraal onderdeel te laten zijn van onze opgaven.

We zien daarbij wel het belang van een aanjager en iemand die jaarlijks het meerjarig actieplan update, informatie verzamelt en aanspreekpunt is voor de doelgroep. We zullen daarom binnen onze organisatie hier eigenaarschap op organiseren door zowel binnen het sociaal als fysiek domein een aanjager te benoemen die als duo de voortgang bewaakt en waar nodig aanjaagt.

Koplopergemeente

VNG kent een implementatieprogramma VN-verdrag Rechten van mensen met een handicap. Deze kan pas starten als VWS goedkeuring heeft gegeven aan het subsidieverzoek dat VNG heeft gedaan. Daarna zal VNG starten met werving van een projectleider van dit programma. De bedoeling is dat je als koplopergemeente best practices deelt met andere gemeenten. Er zijn geen financiële middelen aan verbonden. Voor Groningen is het interessant om dit programma te volgen en hiervan te leren.

Uw raad heeft tijdens de Open Raad het voorstel geadopteerd om Groningen in al haar facetten doofvriendelijk te laten zijn. We zullen met de initiatiefnemer verkennen hoe we hierin kunnen faciliteren.

Zoals u in onze monitor ziet, zijn we, zoals u treffend formuleert in uw initiatiefvoorstel een 'Toegankelijke stad under construction'. Alles wat aandacht heeft groeit. We zullen daarom jaarlijks de balans opmaken en u informeren met een update zoals we dit ook met de herinrichting van de binnenstad doen.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

M₂ bijlage 1

ChristenUnie

D66

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

Motie handen en voeten aan het VN-verdrag

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 juni 2017 besprekende de collegebrief "Gemeentelijke inventarisatie mbt VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap" d.d. 17-05-2017

Constaterende dat:

- Het VN verdrag, artikel 8, overheden verplicht maatregelen te nemen ten einde binnen de gehele maatschappij bewustwording te bevorderen ten aanzien van personen met een handicap, schadelijke praktijken te bestrijden en ervoor zorg te dragen dat de samenleving openstaat voor de rechten van personen met een handicap;
- In artikel 9 passende maatregelen worden voorgeschreven die de toegang te garanderen tot fysieke omgeving, vervoer, informatie en communicatie;
- Het verdrag overheden oproept om gelijkwaardige deelname aan de samenleving voor mensen met een handicap mogelijk te maken.

Overwegende dat het college in genoemde collegebrief

- Haar rol beperkt tot "binnen de gemeentelijke organisatie" vallende beleidsterreinen zoals ook duidelijk wordt in de genoemde voorbeelden;
- Nergens aangeeft dat zij een bredere verantwoordelijkheid heeft naar andere sectoren van de samenleving zoals huisvesting, onderwijs of werkgelegenheid laat staan dat het college een aanpak beschrijft om die verantwoordelijkheid waar te maken.

Verzoekt het college:

- Voor 1 januari 2018 te komen met een aanpak die haar brede verantwoordelijkheid ook in andere sectoren van de samenleving (zoals huisvesting, onderwijs of werkgelegenheid) in alle sectoren van de samenleving concreet maakt;
- Deze aanpak voor advies voor te leggen aan de Stadadviseur, patiëntenverenigingen en belangenorganisaties van mensen met een handicap.

En gaat over tot de orde van de dag.

 SP Wim Kok	 CDA Rene Bolle	 ChristenUnie Edward Kooptans	 Stadspartij Anna Riemersma	 100% Groningen Marjet Wolthuis	 PvdA Glimma Chakor	 Groen Links Glimma Chakor	 PvdP 9-1-keizer
 D66 Wieke Paulusma		 PvdA Jan Pieter Loopstra					

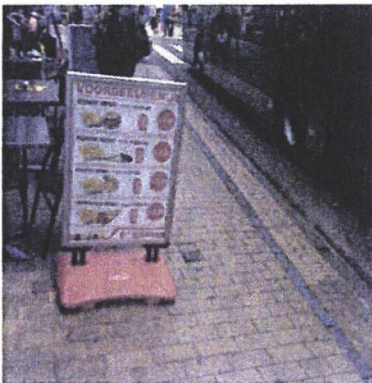
aangenomen

pagina 2

**TOEGANKELIJKHEID UNDER CONSTRUCTION
INITIATIEFVOORSTEL**

Inleiding

Even ergens lunchen in de stad, vergadering op die ene locatie of een borrel in een andere zaak. Vaak staan we er niet bij stil hoe we er precies moeten komen en of we überhaupt wel binnenkomen. Laat staan dat we ons afvragen of we naar het toilet kunnen, dat is voor de meesten van ons vanzelfsprekend. Voor mensen met een handicap zit het dagelijks leven vol grote en kleine hindernissen die hen belemmeren in het leiden van hun eigen leven.

Is deze straat/stoep wel begaanbaar, zijn er drempels in de winkel of het café en is er een gehandicaptentoilet? Het zijn kleine zaken die wel grote beperkingen voor mensen opleveren. De toegankelijkheid is een kwaliteit die van belang is, voor mensen met een handicap, ouderen, mensen met een kinderwagen, maar ook voor alle andere stadjes. Het gaat om beperkingen die vaak al met een kleine aanpassing of met creativiteit weg te nemen zijn. Met dit initiatiefvoorstel willen we de gemeentelijke ambities op het gebied van bewustwording en praktisch handelen stimuleren. Deze raadsfracties willen deadlines zetten voor het realiseren van deze ambities en daarbij de inclusieve stad die we gezamenlijk nastreven.

VN Verdrag

Het op 14 juli in werking getreden VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap in Nederland onderstreept het belang van acties op dit gebied. Het verdrag beoogt dat toegankelijkheid de norm wordt in plaats van de uitzondering. De ratificatie van het VN-verdrag schept verplichtingen voor Nederland om te werken aan algemene toegankelijkheid. Ook in Groningen valt op dit punt werk te verrichten. Wij richten ons in dit voorstel op Artikel 8 en 9.

Artikel 8 "Bevordering van bewustwording" waarin geregeld wordt dat overheden bewustwording in de samenleving dienen te stimuleren omtrent de rechten en waardigheid van gehandicapten;

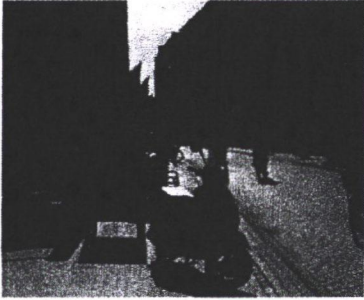
Artikel 9 "Toegankelijkheid" welk artikel bepaalt dat overheden personen met een handicap in staat dienen te stellen "zelfstandig te leven en volledig deel te nemen aan alle facetten van het leven" door o.a. toegang te garanderen tot de omgeving, informatievoorziening, publieke diensten, etc.;

Toegankelijkheidssymposium 23 maart 2016

Dit initiatiefvoorstel is een vervolg op het symposium dat het CDA op 23 maart organiseerde over toegankelijkheid. Op deze avond spraken ervaringsdeskundigen, een VN-ambassadrice voor *het verdrag voor de rechten van mensen met een beperking*, de stadsergonoom van de gemeente Zwolle, het expertisecentrum voor slechtzienden en blinden 'de Koninklijke Visio', een afvaardiging van de Groninger City Club en studenten van de opleiding Human en Technologie. Een belangrijke opgave die uit het symposium naar voren kwam is de noodzaak tot bewustwording en het meer zichtbaar maken bij het publiek welke handelingen zorgen voor meer toegankelijkheid. Bewustwording is een punt waar meer op ingezet kan worden, zo kunnen burgers en ondernemers ook beter bijdragen aan een toegankelijke stad. Ook werd een oproep gedaan om 'out of the box te denken' of sterker nog 'er is geen box'. Vraag niet het onmogelijke maar zoek verbindingen om zo tot een inclusief aanbod te komen. Ter illustratie: <https://www.youtube.com/watch?v=Whu8-BQour4>

Na de bespreking in de raadscommissie van 18 mei 2016 hebben meerdere fracties in de raad aangegeven de ambitie te delen om de meest toegankelijke stad van Nederland en Europa te worden. Samen zijn we gekomen tot dit initiatiefvoorstel.

Voorgestelde aanpak

De gemeente draagt verantwoordelijkheid om te zorgen dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij, toegankelijkheid is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De gemeente heeft een belangrijke faciliterende en stimulerende rol. Maar het straatbeeld wordt gelukkig niet alleen bepaald door een overheid, juist de mensen in de stad, de ondernemers, instellingen, inwoners en bezoekers vullen de stad in en hebben ook een verantwoordelijkheid. Samen moeten we een alliantie van deze groepen vormen om de toegankelijkheid als norm waar te maken. Als Groningen een inclusieve stad wil zijn,

kunnen we het niet laten bij mooie woorden en ambities en hier en daar aandacht hebben voor toegankelijkheid. De voltallige gemeenteraad nam een motie aan om te streven naar de Europese Toegankelijkheids Award. Een mooi ijkpunt om binnen een aantal jaren naar toe werken. Wil je dit realiseren dan is praktisch handelen is nodig, ambities en deadlines moeten gesteld om ook daadwerkelijk tot goede toegankelijkheid in de stad te komen, daarom komen wij met dit voorstel om te komen tot een concrete aanpak. Het streven naar een meest toegankelijke stad draagt ook bij aan het realiseren van een positief merk.

Vanuit de fracties van de gemeenteraad in Groningen is een inventarisatie gemaakt van uitgangspunten voor een toegankelijke stad en concrete acties waarop op korte termijn al een begin mee kan worden gemaakt.

Uitgangspunten voor de stadjer en ondernemer:

- Inwoners van de stad houden rekening met elkaar
- Binnenstadsgebruikers parkeren vervoermiddelen op daarvoor bestemde plaatsen waarbij toegankelijkheid niet wordt belemmerd.
- Ondernemers helpen elkaar bij het realiseren van een toegankelijke stad.
- Ondernemers hebben baat bij een stad waar alle gasten welkom zijn.

Uitgangspunten voor de gemeente:

- De gemeente geeft het goede voorbeeld
- De gemeente toetst eigen activiteiten altijd op toegankelijkheid
- De gemeente pakt een actieve rol in informatie en communicatie
- De gemeente controleert op het nakomen van gemaakte afspraken
- De gemeente voelt zich ambassadeur voor toegankelijkheid
- Zorg voor een voor ieder toegankelijke fysieke omgeving, niet alleen in de binnenstad, maar laat dit een uitgangspunt zijn voor de hele stad.

Concreet mogelijke acties kunnen wat ons betreft de volgende zijn:

- Bevorder en waardeer terrassen en reclame die rekening houden met de ruimte en laat BOA's in gesprek gaan met ondernemingen die hier dit niet doen en hen zelf de toegankelijkheid te laten ervaren.
- Breng op korte termijn met betrokkenen de knelpunten in de openbare ruimte in beeld en ontwikkel een schema binnen welke termijn deze knelpunten kunnen worden verholpen.
- Bundel als gemeente de informatie van bestaande initiatieven zoals apps, en keurmerken op gebied van toegankelijkheid en breng dit onder de aandacht. Daarnaast kan de gemeente met ontwikkelaars van de diverse initiatieven kijken of de hulpmiddelen met elkaar geïntegreerd kunnen worden.
- De Gemeente moet meer aandacht hebben voor de informatie over toegankelijkheid bij eigen activiteiten zoals bijvoorbeeld het evenement Let's Gro.
- Maak op toegankelijkheid een van de aandachtspunten bij doen van aanvragen voor vergunningen voor verbouw. Verbouw mag nooit leiden tot een verminderde toegankelijkheid.
- Stel (waar mogelijk) aanvullende eisen op bij vergunningaanvragen voor nieuwbouw met als doel de toegankelijkheid te waarborgen. Nieuwbouwvergunningen voor (semi-)publieke gebouwen kunnen alleen worden afgegeven als deze aan alle voorwaarden voor toegankelijk voldoen.
- Ontwikkel een bewustwordingscampagne voor ondernemers en inwoners
- Organiseer samen met ondernemers een platform waar knelpunten kunnen worden besproken, bijvoorbeeld over regels die elkaar tegenspreken.
- Maak een specifieke paragraaf voor de toegankelijkheid in het marketingbeleid zodat het een positieve campagne wordt voor de van de stad. (bijv. themamaand, website-info etc.)
- Stimuleer ondernemers te zoeken naar creatieve oplossingen voor het wegnemen van drempels door met hen op korte termijn een convenant te sluiten.
- Maak een inventarisatie van het percentage winkels en horecapanden die al goed toegankelijk zijn en benoem een concrete ambitie van een streefpercentage over vijf jaar.
- Zorg voor een goede bereikbaarheid en beschikbaarheid van gehandicapententoiletten. Indien ruimte schaars is zou voor ondernemers een toegankelijk toilet dienen te prefereren boven twee normale toiletten.
- Blijf zoeken naar oplossingsmogelijkheden voor geparkeerde fietsen door ambassadeurs te laten flyeren, via media te informeren.
- Bij de inrichting van de stad ook specifiek aandacht te hebben voor voldoende parkeergelegenheid voor fietsen.

Er wordt niet altijd stil gestaan bij toegankelijkheid. Kijk naar de terrassen. Stoeltjes en tafeltjes staan nog aardig als het terras leeg is- maar gaan er mensen zitten worden de doorgangen steeds knapper.

Dat winkels minder toegankelijk zijn kan te maken hebben met historische panden en inrichting. Voor een deel is dat een onontkoombaar feit, maar er is ruimte voor verbetering van de toegankelijkheid. Kleine aanpassingen en creatief denken kan een wereld van verschil maken.

In het straatbeeld is te zien dat veelvuldig fietsen zodanig worden geparkeerd dat ze een obstakel zijn. Een flyer met daarop de oproep de fiets in de vakken te zetten zou kunnen helpen.

Er kan direct gestart worden met het realiseren van de actiepunten, in de vorm van een actieplan Toegankelijkheid. De komende jaren moet worden gewerkt aan het realiseren van een op en top Toegankelijke en inclusieve stad.

Dictum:

De raad van de gemeente Groningen ,

Besluit het college de volgende opdrachten te geven:

- 1) De direct uitvoerbare actiepunten op te nemen in het gemeentelijke beleid en meteen in uitvoering te brengen;
- 2) Een toegankelijkheidsbeleid te formuleren waarin de overige actiepunten worden verwerkt en dit in het eerste kwartaal van 2017 de Raad voor te leggen;
- 3) Een budget vrij te maken voor het realiseren van de benodigde werkzaamheden en in de begroting van 2017 en opvolgende jaren middelen voor te reserveren.

Namens de fracties:

D66	Emile Zirkzee
SP	Mechteld van Duin
ChristenUnie	Edward Koopmans
GroenLinks	Femke Folkerts
PvdA	Jan Pieter Loopstra
Stadspartij	Anna Riemersma
PvdD	Gerjan Kelder
100% Groningen	Marjet Woldhuis
Student een stad	Arjen Banach
CDA	Anne Kuik

